

Súd: Okresný súd Žiar n/H
Spisová značka: 5P/71/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413209126
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2013:6413209126.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou vo veci starostlivosti súdu o mal. D. X., nar. XX.XX.XXXX a mal. F. X., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom v Detskom domove Potôčik, Slovenská Ľupča, Moštenica 74, zastúpené ÚP SV a R Banská Štiavnica, deti rodičov B. X., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX, naposledy bytom Ž. A. M., X. XXX, t. č. pobytom na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu vo Zvolene B. F., a otca neuvedeného, o návrhu na nariadenie ústavnej výchovy takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť nad mal. D. X., nar. XX.XX.XXXX a nad mal. F. X., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Potôčik, Slovenská Ľupča, Moštenica 74.

Matka mal. detí, B. X., nar. X.XX.XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu mal. detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určené osobitným zákonom, mesačne na každé dieťa zvlášť, a to u mal. D. počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia a u mal. F. počnúc dňom jeho umiestnenia v Detskom domove Potôčik, a to od 31.1.2013, ktoré výživné je p o v i n n á posilať vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet detského domova.

Na zročné výživné za obdobie od 1.2.2013 do 25.9.2013 vo výške 210,12 € súd matke mal. detí p o v o ľ u j e 10 € mesačné splátky, ktoré je p o v i n n á posilať spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého plnenia.

Súd u r č u j e matke mal. detí, B. X., nar. X.XX.XXXX, lehotu pol roka na úpravu jej rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o mal. deti.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ, ÚP SV a R Lučenec, pracovisko Filákov, podal návrh, aby nad mal. deťmi bola nariadená ústavná výchova s poukazom na to, že obidve deti už na základe nariadeného predbežného opatrenia boli dočasne odovzdané do starostlivosti Detského domova Potôčik. Opatrovník poukázal na to, že v súčasnej dobe matka detí nemá vytvorené vhodné podmienky na riadnu výchovu a starostlivosť o deti, jej pobyt nie je známy, a preto je v záujme mal. detí, aby nad nimi bola nariadená ústavná výchova.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či mal. dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova mal. dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. dieťa z iných vážnych dôvodov a mal. dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy mal. dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov mal. dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia mal. dieťaťa naďalej len zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem mal. dieťaťa, najmä na citové väzby mal. dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že uznesením Okresného súdu v Žiari nad Hronom č.k. 4P 17/13 zo dňa 20.2.2013, vykonateľné dňa 20.2.2013 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. D. do starostlivosti Detského domova Potôčik, Moštenica 74, Slovenská Ľupča. Zároveň matku mal. dieťaťa zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určené osobitným zákonom, počnúc dňom umiestnenia maloletej do detského domova.

Uznesením Okresného súdu vo Zvolene č.k. 12PPOm 1/2013 zo dňa 29.1.2013, právoplatné 14.3.2013 súd predbežným opatrením odovzdal mal. F. X.É. do starostlivosti Detského domova Potôčik, Moštenica 74.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že matka určitý čas bývala so svojimi mal. deťmi v zariadení v Železnej Breznici, ktorá spadá pod DeD Trnie. Z dôvodu nedodržiavania pravidiel musela odísť, pričom v zariadení nechala syna F. v starostlivosti ďalších klientok. Matka mal. F. opustila, nechala ho v zariadení pre tehotné ženy a matky v núdzi, príbuzenstvo žiadne nemá a nenašla sa osoba, ktorá by sa o mal. F. mohla postarať. Na základe toho maloletý predbežným opatrením bol umiestnený do ústavného zariadenia. Pokiaľ sa týka mal. D., táto istý čas žila s matkou a s druhom matky, F. I., avšak pre pretrvávajúce konflikty a nehody z bytu boli vyhodení, ocitli sa bez prístrešia. Následne bola mal. D. v záujme ochrany jej života a zdravia hospitalizovaná vo Všeobecnej nemocnici v Žiari nad Hronom a následne predbežným opatrením bola nariadená ústavná starostlivosť. Z vykonaného šetrenia súd zistil, že v súčasnej dobe pobyt matky mal. detí nie je známy. Podmienky pre starostlivosť o deti vytvorené nemá, podľa tvrdenia kolízneho opatrovníka je bezdomovec. V súčasnej dobe je v záujme mal. detí, aby nad nimi bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Potôčik, Slovenská Ľupča, Moštenica 74, nakoľko matka nie je schopná sa o deti postarať.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb, povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám, povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1,2,3,4 a 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť.

Podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo súhrn súm 90,42 € mesačne ak ide o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 5 ods. 1 tohto istého zákona sumy, uvedené v § 2 sa upravia vždy k 01.07. bežného kalendárneho roka.

K 01.07.2013 30% zo sumy životného minima predstavuje výživné vo výške 27,13 €.

Vzhľadom na to, že pobyt matky v súčasnej dobe známy nie je, súdu nie sú známe ani jej majetkové, finančné a sociálne pomery, preto súd určil výšku vyživovacej povinnosti tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o mal. dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Kolíznym opatrovníkom mal. detí žiadal, aby súd určil matke primeranú lehotu na úpravu jej rodinných a sociálnych pomerov, a to v trvaní pol roka s tým, že po uvedenej lehote súdu oznámia, aké sú pomery na strane matky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd určil primeranú lehotu matke mal. detí na úpravu jej rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o mal. deti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.